

NAJHITREJŠA IN NAJKRAJŠA POT

Joc Triglav

Popotniki na Norveškem so s pomočjo uporabe spletnih kart odkrili zanimiv primer, ko se določenemu spletnemu iskalniku najhitrejših in najkrajših poti milo rečeno utrga in nas namesto na pravo pot proti cilju napoti na dolgo čezmorsko pot. To se zgodi, če pot začnete v kraju Haugesund ali njemu bližnjih krajih (npr. Salhus, Skred itd.) in želite potovati proti npr. Trondheimu. Poskusite naslednje:

1. Pojdite na spletni naslov <http://mappoint.msn.com/DirectionsFind.aspx> in v začetna iskalna polja vnesite mesti Haugesund in Trondheim na Norveškem. Na desni strani zaslona izberite opcije prikaza, kot so navedene na spodnji sliki 1:

The screenshot shows a web form for finding directions. It is divided into 'Start' and 'End' sections. In the 'Start' section, 'Address in' is set to 'Norway' and 'Place name in' is set to 'Europe'. The 'Place Name' field contains 'Haugesund'. In the 'End' section, 'Address in' is set to 'Norway' and 'Place name in' is set to 'Europe'. The 'Place Name' field contains 'Trondheim'. On the right side, there are three sections: 'Units' with 'Kilometers' selected, 'Route Type' with 'Quickest' selected, and 'Map Style' with 'Standard' selected. A 'Get Directions' button is located at the bottom center of the form.

Slika 1: Vnos začetka poti in cilja potovanja ter izbor opcij prikaza.

2. Z miško kliknite na gumb Get Directions.
3. Na zaslону se vam bodo izpisali ključni koraki potovanja v kar 147 točkah. Z dvoklikom na eno od njih se vam bo najhitrejša (izbrali ste opcijo »quickest«) pot med izbranimi krajema

tudi izrisala na zaslonski karti. Toda ta pot je hudo čudna. Pelje nas čez morja in po kopnem v velikem loku preko pristanišča Newcastle Upon Tyne čez Veliko Britanijo, zahodno Evropo in čez Švedsko nazaj na Norveško. Pot je dolga kar 2794 km (brez morskih razdalj oz. poti trajektov) in traja le minuto manj kot neverjetnih 49 ur (glej sliko 2).

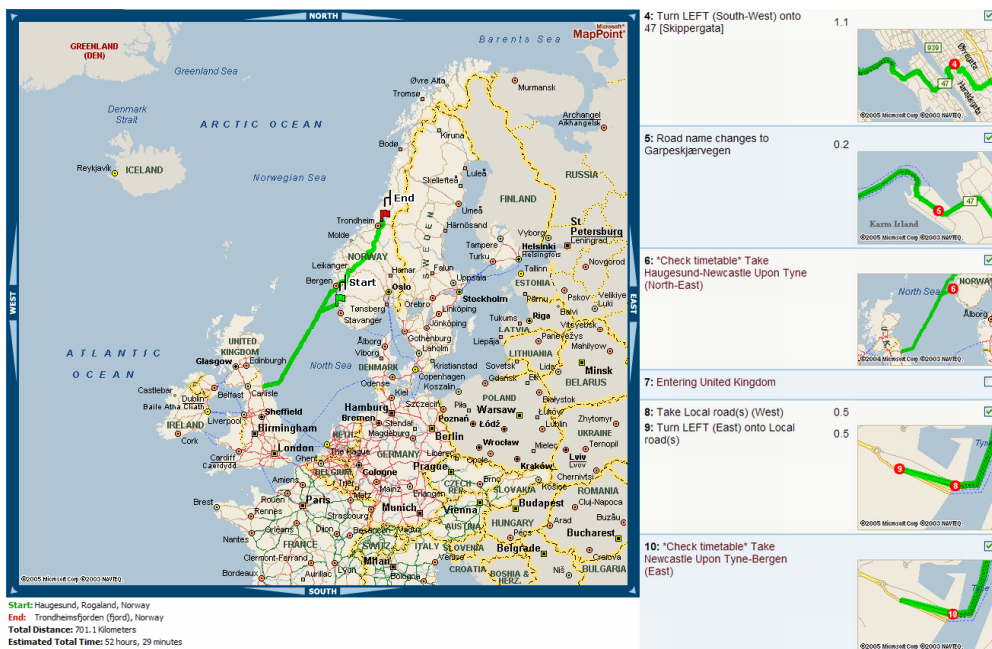
4. Pojdite nazaj na korak 1 in pustite vse nastavitve enake, le da tokrat na desni strani zaslona namesto najhitreše izberete najkrajšo pot (opcija »shortest«). Ponovno pritisnite gumb Get Directions.
5. Tudi tokrat se vam na zaslonu izpišejo ključni koraki potovanja. Tokrat jih je sicer le 50, a spet vodijo čez morje v Veliko Britanijo do pristanišča Newcastle Upon Tyne, kjer pa se moramo takoj obrniti in se vrniti z drugim trajektom do Bergna na Norveškem in potem naprej proti Trondheimu. Pot je dolga 701 km (brez morskih razdalj oz. poti trajektov), zanjo pa bomo porabili 52 ur in pol (glej sliko 3).

Iz povečav kartografskih potovalnih napotkov skozi ključne točke potovanja, od katerih so nekatere prikazane na desnem robu slik 2 in 3, lahko sklepamo tudi na možni izvor napačnih potovalnih napotkov oz. vsaj ugotovimo tiste ključne točke, kjer je potovalni napotek napačen. Zanimivi sta npr. točki 1 in 2 pri najhitrejši poti, ko nas program napoti na trajekt proti Veliki Britaniji, ali pa točka 6 pri najhitrejši poti, kjer nas program po prihodu v Veliko Britanijo »spusti skozi«, pri najkrajši poti pa nas program prav v tej točki (točka 9 na sliki 3) obrne naravnost nazaj proti pristanišču in nazaj na trajekt proti Norveški ...



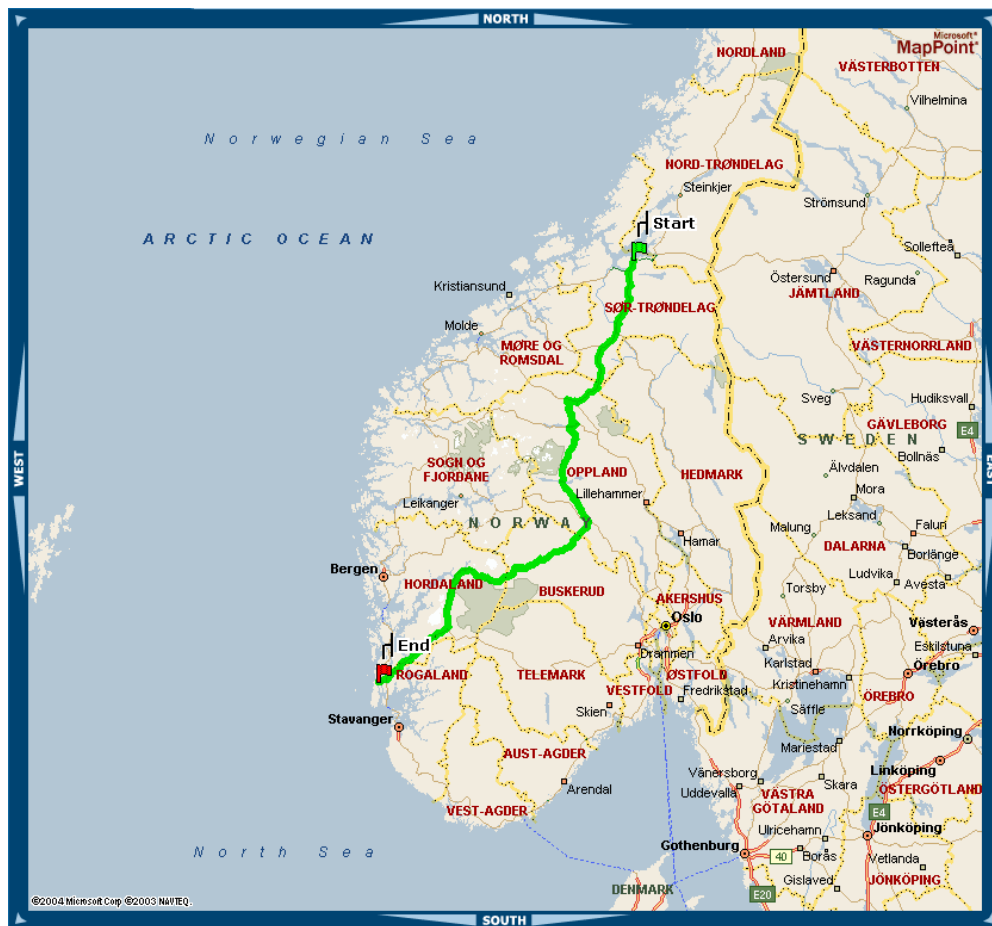
Slika 2: Prikaz »najhitreše« poti med norveškima krajema Haugesund in Trondheim.

Sicer pa bo po napovedih proizvajalca napaka odpravljena najkasneje v februarju in se v času prebiranja te številke Geodetskega vestnika na vašem računalniku nad tem primerom verjetno sploh ne boste mogli več naslajati. No, slike na to temo si pa v nadaljevanju še lahko pogledate.



Slika 3: Prikaz »najkrajše« poti med norveškima krajema Haugesund in Trondheim.

Opisani primer na zelo nazoren način pokaže omejitve tehnologije in še bolj na izjemno pomembnost kvalitete vseh podatkov, ki jih v tako tehnologijo vgrajujemo. Norveški primer še zdaleč ni edini primer take napake, tudi opisana spletna stran oziroma njeno kartografsko orodje je le eno izmed mnogih, ki so danes v vsakdanji rabi milijonov ljudi. Druga orodja nas mogoče po Norveški popeljejo pravilno, a brez skrbi, s svojimi nenavadnimi napotki nas bodo zagotovo presenetila kje drugje. Tudi pri nas so že v uporabi tovrstni cestni digitalni kartografski izdelki za območje Slovenije in njenih mest. V kratkem se bo ta tehnologija preselila na slovenske mobilne telefone, kjer jo bodo hitro posvojile množice uporabnikov. Upajmo, da jo bomo vsi skupaj in vsak zase znali dobro uporabljati in jo po potrebi znali popravljati z napotki kancev zdrave kmečke pameti ...



Start: Trondheim, Sør-Trøndelag, Norway
 End: Haugesund, Rogaland, Norway
 Total Distance: 766.3 Kilometers
 Estimated Total Time: 10 hours, 45 minutes

Slika 4: Dejanska najhitrejša pot – dobimo jo tako, da obrnemo vprašanje: začetek poti postavimo v Trondheim in konec poti v Haugesund.

Joc Triglav, univ. dipl. inž. geod.

Geodetska uprava Republike Slovenije

Območna geodetska uprava Murska Sobota

Slomškova ulica 19, SI-9000 Murska Sobota

E-pošta: joc.triglav@gov.si